

SOP

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

PSLs administrasjonskurs 2022

Grethe Veiåker Nilsen, spesialrådgiver i Legeforeningen

Oslo, 26. august 2022

Agenda - SOPs ytelser

- Avbruddsyttelsene
- Pensjonsyttelsene
- Engangsstønad ved død
- Kollektive og sykdomsforebyggende tiltak
 - Herunder Legehelse, Støttekollega, Villa Sana, Trasop-klinikken, Lefo, Seniorseminar, Eldre legers forening etc.
- Og kort om viktige avtaler SOP har inngått til fordel for medlemmene

Hva er SOP?

- Medlemmer
 - Alle som driver eller har drevet legevirksomhet i Norge og vært medlem av folketrygden i minst tre år
- Et sikkerhetsnett for leger
- Et supplement til folketrygden
- Privatpraktiserende er målgruppen
- Økonomisk sikring, men ikke forsikring
- Står under tilsyn av staten ved ASD

Søk etter innhold på sop.no

Søk

Pensjon

Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnpensjon

Kalkulatorer

Beregn hva du kan få i alderspensjon, sykehjelp og fødselstønad

Avbrudd i privat praksis

Er du syk? Er du gravid? Har du et alvorlig sykt barn? Da kan du søke om støtte fra SOP

Gratis vikarannonsering for allmennpraktikere

Du kan annonse gratis etter vikar på app.legejobber.no

Sikker e-post

Sikker filoverføring til SOP

Søknadsskjema

Her finner du søknadsskjemaer til ordningens ytelser

Sykeavbruddsforsikring

Leger kan også bli syke

Legeforetakenes pensjonsordning

Gunsog pensjonsordning for leger i privat virksomhet

Viktig

Mange leger tar stilling til uføreforsikring for sent

Legehelse

Støttekollega, Legeforskningsinstituttet, Seniorseminar, Villa Sana, Leger og rus.

Om SOP

Medlemskap, styret, administrasjon, vedtekter, årsberetning og regnskap

Engangsstønad ved død

Alle etterlatte etter lege i Norge kan ha rett til ytelsen

Relevante lenker

Vi har samlet noen av de mest relevante lenkene for leger i privat praksis og lenker relatert til SOP

Ordliste

Definisjoner av faguttrykk som er viktige for å forstå SOPs ytelser

Ofte stilte spørsmål

Spørsmål og svar om SOP

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Hvilke ytelser har SOP?

SOPs avbruddsytelser

Gjelder for leger som driver privat, kurativ legepraksis på selvstendig og uavhengig måte – krav til organisering

- Sykehjelp
- Fødselsstønad
- Adopsjonsstønad
- Pleiepenger/opplæringspenger

Fra 2020

- Pleiepenger utvidet til å også gjelde pleie av nære pårørende i livets slutfase
- Svangerskapspenger – kvinner som ikke er syke, men som grunnet risiko for skade på det ufødte barnet ikke kan fortsette i praksisen

Egne regler for vikarer i privat praksis – her er regelverket styrket for mannlige vikarer med virkning fra 1.1.2022

- For medlemmer
 - Alderspensjon
 - For medlemmer autorisert før 1.1.1993
 - Uførepensjon
- For etterlatte etter medlemmer
 - Barnepensjon
 - Ektefellepensjon
 - For etterlatte født før 1.1.1965 som er etterlatt etter medlem autorisert før 1.1.1993

Pensjon

Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon

SOPs avbruddsytelser

Vilkår for rett til avbruddsyttelsene - organisering

Legen må drive egen, privat, kurativ praksis på selvstendig og uavhengig måte

- Eller være vikar i slik praksis
 - Pasientene må være legens egne
 - Legen kan **IKKE** være leid inn som «konsulent» av privat helsetjenesteleverandør
- Avtalespesialister kan gjerne drive praksis gjennom eget AS som de er ansatt i
- MEN spesialister **uten** driftsavtale må være næringsdrivende

Avbruddsytelser - beregningsgrunnlag

- Brutto praksisinntekter fra kurativ dagpraksis fra året forut for avbruddet
 - Trygderefusjoner
 - Egenandeler
 - Driftstilskudd
-
- Eller bare egenandeler for dere uten driftsavtale

Sykehjelp

Sykehjelp: formål og vilkår

Skal bidra til å kompensere tapt praksisinntekt samt løpende driftsutgifter under sykefravær i privat praksis

- Må være **minst 50 prosent sykmeldt i praksis**
- Ha rett til sykepenger fra Nav
- 16 dagers karenstid
- **Rett til full periode med sykehjelp mellom 67 og 70 år!**
 - tross begrenset rett i Nav (men fradrag som om sykepenger)
- Søknadsfrist: seks måneder fra første fraværsdag
 - men OBS på krav til annonsering etter vikar innen 90 dager for å opprettholde utgiftskompensasjonen

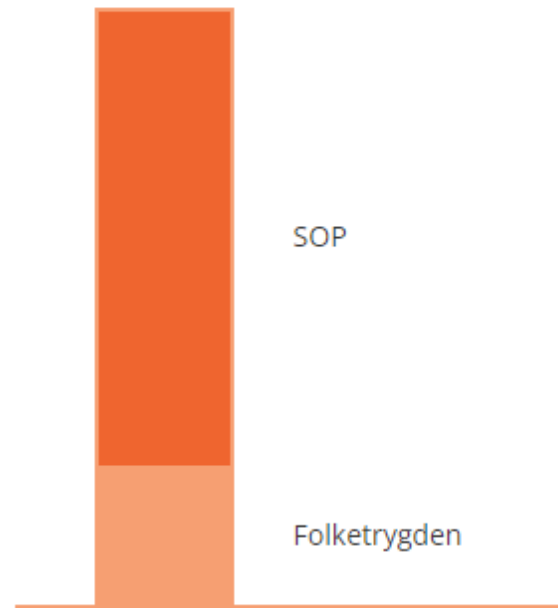
SOP følger med på alle regelendringer i NAV

Kalkulatoren

- SOP anbefaler sine medlemmer å se på sitt forsikringsbehov :
- Bruk kalkulatoren
 1. For å finne ut hva du vil få i støtte fra SOP
 2. Om du trenger forsikring og hvor mye du bør forsikre deg for i Storebrand
 3. Ekstra viktig er dekning for inntekter som ikke dekkes gjennom sykehjelp fra SOP – og dermed alltid innebærer tap:
 - **Legevakt**
 - **Honorarer**
 - **Lønnet bi-/hovedstilling ved sykehus, som fortrenger sykepengerettigheter for næringsvirksomheten i folketrygden**

Hvor mye får man fra SOP?

Beregnet utbetaling fra SOP

1 700 073 Kr/år

4 658 Kr/dag

Eksempel sykehjelp for avtalespesialist

Brutto inntekt kr 4 000 000 (inkl driftstilskudd, kr 1,47 mill)

Driftsutgifter kr 2 000 000

➤ Inntektskompensasjon fra SOP

• Før fradrag kr 1 276 788

• - stønad fra folketrygden, næring kr 510 715

= Inntektskompensasjon fra SOP kr 766 073 (kr 2 099 per dag)

➤ Utgiftskompensasjon fra SOP

• Før fradrag kr 934 000

• Ingen fradrag* 0

= Utgiftskompensasjon fra SOP kr 934 000 (kr 2 559 per dag)

➤ SUM kompensasjon fra SOP kr 1 700 073

kr 4 658 per dag

*Driftstilskuddet stanses etter 16 dager – tilsvarende karenstiden i SOP (og Nav)

Beregning av inntektstap

Inntekter før fraværet

- Brutto praksisinntekt kr 4 000 000

Inntekter under fraværet

- Fra Nav kr 510 715
- Ytelse fra SOP kr 1 700 003
- SUM inntekter under fraværet kr 2 210 788

TAP

Kr 4 000 000 – kr 2 210 788 = kr 1 789 212

Slik kan inntektstapet dekkes med forsikring

Mulig forsikringsdekning

- Kr 1 204 500 per år
- Kr 3 300 per dag
- Avtalespesialister når makssatsene i avtalen med Storebrand

Alder 45 – 49 år

(aldersdifferensiert premie)

Årlig premie

- 16 dagers karenstid kr 28 798 per år

Premien er fradragsberettiget!

Sykeavbruddsforsikring i Storebrand

Privatpraktiserende leger under 62 år kan etablere sykeavbruddsforsikring

- Forsikret dagbeløp kommer i tillegg til ytelsene fra Nav og SOP
- Kan beholdes til 72 år
- Fulle rettigheter til fylte 70 år (som fra SOP)
 - Kun rett i 90 dager mellom 70 og 72 år
- Premien er fradragsberettiget
- Kollektiv forsikring
- Svært rimelig priset
 - Sammenlign gjerne med forsikringen Nav tilbyr....

Sykeavbruddsforsikring

Leger kan også bli syke

Fødselsstønad

Fødselsstønad

- Fødselsstønad fra SOP kommer som tillegg til foreldrepenger eller fedrekvote fra Nav
- Forutsetter vedtak om foreldrepenger eller fedrekvote fra Nav
 - Søk Nav først!
- Kan gradere uttak og kombinere med jobb
- Utsette uttak grunnet jobb
 - Følg opp fristene i Nav for ikke å miste rett til stønad *både* fra Nav og SOP
 - Ref. fedrekvotefellen

Beregning av fødselsstønnad

Inntektskompensasjon

- 55 % av brutto praksisinntekt
- Fradrag for foreldrepenge fra folketrygden
 - Seks G: kr 668 862

Utgiftskompensasjon

- *forutsatt ansvar for driftsutgifter under fraværet*
- Samme som for sykehjelp

- Se kalkulator på SOPs hjemmesider

Vikarer

Avbruddsytelser for vikar i privat praksis

- *Varighet* av vikariatet forut for forsikringstilfellet er avgjørende for beregningsmåte ved avbruddsytelser
- Tilsvarende vil varighet under avbruddet/permisjonen ha betydning for rettigheter og beregningsmåte
- Flere vikariater etter hverandre teller som sammenhengende hvis under tre uker mellom dem
- Ved vikariat i avtalepraksis legges driftstilskuddet til beregningsgrunnlaget (bruttoinntekten) slik at vikar får tilsvarende beregningsgrunnlag som praksisinnhaver
- Se SOPs hjemmesider for detaljer

Pensjoner i SOP

- For medlemmer
 - **Alderspensjon**
 - For medlemmer autorisert før 1.1.1993
 - **Uførepensjon for ALLE – og er styrket!**
- For etterlatte etter medlemmer
 - **Barnepensjon for ALLE**
 - **Ektefellepensjon**
 - For etterlatte født før 1.1.1965 som er etterlatt etter medlem autorisert før 1.1.1993

Pensjon

Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon

Generelle vilkår for pensjoner fra SOP

- Full opptjeningstid: 35 års legevirkksomhet i heldagsarbeid
- **Pensjoner *samordnes* med tjenstepensjoner**
 - Pensjonen fra SOP skal reduseres, mens pensjonen fra tjenstepensjonsordningen utbetales fullt ut
- **Ett viktig unntak:**

Legeforetakenes Pensjonsordning
- Pensjoner fra SOP samordnes **IKKE** med pensjon fra folketrygden, eller fra privat pensjonssparing (som ikke er opptjent gjennom arbeidsforhold)

Når kan du ta ut alderspensjon?

- Fleksibelt uttak fra og med måneden etter fylte 62 år
- Pensjonen øker for hver måned pensjonsuttaket utsettes
- Opphørende alderspensjon
- Kan *ikke* ta ut pensjon fra SOP samtidig som du står i stilling med medlemskap i tjenstepensjonsordning

10 års alderspensjon

- Fra fylte 62 år: kr 198 566
- Fra fylte 67 år: kr 232 873
- Fra fylte 70 år: kr 261 380

Alderspensjon til fylte 77 år

- Fra fylte 62 år: kr 142 338
- Fra fylte 67 år: kr 232 873
- Fra fylte 70 år: kr 352 602

Bruttotall FØR samordning

Beregne din alderspensjon fra SOP

➤ Benytt vår kalkulator

- Ved valg av utbetalingsperiode fra SOP som avviker fra utbetalingsperioden for tjenstepensjon, vil tjenstepensjon omregnes til samme utbetalingsperiode som alderspensjon fra SOP
 - Dette gjelder særlig **offentlige tjenstepensjoner** som alltid er livsvarige

Legeforetakenes pensjonsordning

- Samarbeidsavtale med Storebrand om innskuddsbasert tjenestepensjonsordning for private legevirkosomheter
 - Skattefordeler, reduserte administrasjonskostnader og attraktive pensjonsfond gjør ordningen meget gunstig
- Pensjonsrettigheter som er oppspart gjennom denne ordningen holdes utenfor* ved beregning av pensjoner fra SOP
 - Både alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnepensjon kan tegnes
 - * unntak: 90 % begrensningen ifm uførepensjon

Legeforetakenes pensjonsordning

Gunstig pensjonsordning for leger i privat virksomhet

Har du rett til alderspensjon fra SOP eller ikke?

- Autorisert **FØR** eller **ETTER** 1.1.1993 (innstramming fra 2011)
- Ekstra viktig når **ikke** rett til alderspensjon fra SOP
- Egen sparing gjennom LP-ordningen er uansett svært gunstig
 - Økt pensjon
 - Fullt skattefradrag
 - Og legg særlig merke til tilbudet om gunstig uførepensjonsforsikring
 - Spesielt viktig tidlig i karrieren

Uførepensjon fra SOP

– Mange leger tar stilling til uføreforsikring for sent

AKTUELT I FØRENINGEN

Sunniva Kviteberg Om forfatteren

ARTIKKEL

KOMMENTARER (0)

I over 30 år har han diagnostisert og skrevet resepter for sine egne pasienter. Men da lederen for Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) selv ble pasient var han takknemlig for å ha fulgt sine egne forsikringsråd.

GODE STØTTESPILLERE: I tillegg til å ha etablert flere pensjons- og forsikringsordninger, gir også SOP støtte til sykdomsforebyggende tiltak, forteller Hans Kristian Bakke. Foto: Jonas Lisether

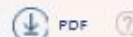
Han ville egentlig bli forsker.

Da Hans Kristian Bakke (58) studerte medisin i tjuetårene fikk han øynene opp for vitenskapen, og bestemte seg for at det var veien han ville gå – inn i academia og ned i bøkene.

Publisert: 14. januar 2019

Utgave 1, 15. januar 2019

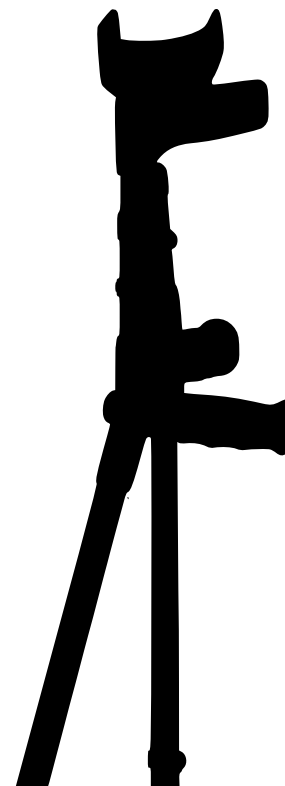
Innholdet under seksjonen Aktuelt i foreningen produseres av Legeforeningen som informasjon til medlemmene. Artiklene publiseres i Tidsskriftet på papir og nett, og Tidsskriftets sjefredaktør har redaktøransvar for innholdet.

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Uførepensjon fra SOP

- Forutsetter nedsatt inntektsevne med minst 50 % på grunn av sykdom eller skade
- Trer inn etter sykehjelpens opphør (365 dager)
- Forutsetter vedtak om uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger fra Nav
- **ALLE har rett**
 - (uavhengig av autorisasjonstidspunkt)

Hvordan beregnes uførepensjon?

- Ved full arbeidsuførhet skal brutto uførepensjon utgjøre to ganger SOPs pensjonsreferanse
- **i 2022 kr 196 600**
 - Uførepensjonen økes med 55 % av SOPs pensjonsreferanse
 - (i 2022 kr 54 065) for hvert barn under 18 år som vedkommende har omsorg for
 - **SOP medregner fremtidig opptjeningstid**
 - Retten til uførepensjon fra SOP gjelder til fylte 67 år

Eksempel I – uførepensjon

- Etter 365 dagers sykehjelp trer retten til uførepensjon fra SOP inn (i tillegg til AAP eller uføretrygd fra Nav)

AAP (66 % av inntekt – maks 6G)	kr 441 449
<u>+ SOP uførepensjon (100 %)</u>	<u>kr 196 600</u>
= Tilsammen som ufør	kr 638 084

Tilsvarende 66 % opp til en pensjonsgivende inntekt på kr 966 000

Eksempel II – uførepensjon

Etter 365 dagers sykehjelp - rett til uførepensjon fra SOP

- forutsatt minst 50 % ufør og vedtak om AAP fra Nav
- OBS på andre regler for barnetillegg når uføretrygd

AAP (66 % inntekt, maks 6G)	kr 441 449
+ 2 x barnetillegg Nav (kr 27 per dag)	kr 14 040
+ SOP uførepensjon (100 %)	kr 196 600
+ 2 x barnetillegg SOP	kr 108 130
<hr/>	
= Tilsammen som ufør	kr 760 219

Kompensasjonsgrad som ufør med to barn under 18 år:
Tilsvarende 66 % opp til inntekt på 1 151 850

Begrensninger

Det er to viktige begrensningsregler ved beregning av SOPs uførepensjon:

1. Uførepensjon kan - sammen med ytelsene fra folketrygden, tjenstepensjonsordninger og arbeidsinntekt – ikke overstige **90 prosent** av det høyeste av personinntekten i året før uførheten inntrådte, og gjennomsnittlige personinntekt de siste tre år før du ble arbeidsufør
2. Uførepensjon fra SOP kan - sammen med uføreytelser fra folketrygden, tjenstepensjoner som SOP samordner med og arbeidsinntekt - ikke utgjøre mer enn **12 ganger folketrygdens grunnbeløp** (i 2022 kr 1 276 788)

Ytelser til etterlatte

Ektefellepensjon fra SOP

Ektefellepensjon gjelder kun for ektefeller født før 1. januar 1965, der avdød medlem var autorisert som lege i Norge før 1. januar 1993 (ref. alderspensjon)

- **kr 73 725**
- Avkortes **ikke** for inntekt
- Ektefellepensjon fra SOP skal samordnes med tjenstepensjoner
- Samboere har ikke rett til ektefellepensjon
- Fraskilt ektefelle har ingen rett til ektefellepensjon

Pensjon
Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnpensjon

Barnepensjon fra SOP

- Barn og adoptivbarn kan ha rett til barnepensjon frem til fylte 20 år når far eller mor dør – gjelder ALLE
- Barnepensjon utgjør 85 prosent av SOPs pensjonsreferanse
- **kr 86 555**
 - Barnepensjon fra SOP skal samordnes med offentlige og private tjenstepensjonsordninger (opptjent gjennom arbeidsforhold)
 - **OBS ett unntak: [Legeforetakenes Pensjonsordning](#)**

Pensjon
Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Engangsstønnad ved død

Engangsstønnad ved død er den eneste ytelsen som tilstås **uavhengig** av hvilken type legevirkksomhet medlemmet har drevet

➤ **Dødsfallet inntreffer før fylte 75 år:**

- Utgjør 1 G til etterlatt ektefelle/registrert partner/samboer eller barn under 20 år (kr 106 399)
- Utgjør 0,5 G til boet hvis medlemmet ikke etterlater seg arvinger, eller kun arvinger uten pensjonsrett i ordningen (kr 53 200)

➤ **Dødsfallet inntreffer etter fylte 75 år:**

- Utgjør 0,5 G til etterlatte/boet (kr 53 200)
- Oppgitte beløp forutsetter full opptjeningstid; 35 år som lege i Norge

Engangsstønnad ved død

Alle etterlatte etter lege i Norge kan ha rett til ytelsen

Øvrige ordninger

Legehelse – SOP støtter alle leger

➤ Kollegastøtte

- Støttekolleger som gir medmenneskelig støtte, råd og veiledning
- **Nytt: tilbud ved rus-problemer**

➤ Villa Sana

- Tilbud til alle leger som trenger hjelp og støtte i kriser, har vansker med å klare arbeidet som lege, eller står ved en korsvei i livet

➤ LEFO – Legeforskningsinstituttet

- Forsker blant annet på legers helse, livskvalitet og arbeid
- Bl.a. ved bruk av data fra SOP

LEFO

LEGEFORSKNINGSINSTITUTTET

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Tilbyr hjelp til leger som sliter med rus

AKTUELT I FORENINGEN

Lisbet T. Kongsvik Om forfatteren

ARTIKKEL

KOMMENTARER (0)

Trasoppklinikken i Oslo har nå et lavterskel behandlingsopplegg spesielt rettet mot leger med rusproblemer.

Internett: www.sop.no

E-post: sop@legeforeningen.no

Telefon: 23 10 90 00 /velg SOP

- Seksjonssjef Tone Houge Holter:
- Spesialrådgiver Grethe Veiåker Nilsen:
- Spesialrådgiver Hildegunn Dalland:
- Spesialrådgiver Niklas Jakob Sørberg
- Rådgiver: Ane Erichsen Øverland:

Sykehjelps- og
pensjonsordningen for leger

Til slutt en oppfordring

- Skaff deg oversikt – i tide!
- Bruk www.sop.no
- Og www.legeforeningen.no/medlem